

kaffe, brändt, liksom å brända växter, användbara till kaffesurrogat, till 30 öre, allt per kilogram.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1886.

J. Mankell.

N:o 30.

Af Herr Mankell: Angående upphörande af medels afsättning till statsverkets kassaförlagsfond, m. m.

Åberopande mig på de framställningar rörande uppkomsten och storleken af *statsverkets kassaförlagsfond* samt ändamålet med densamma, som återfinnas i statsrevisorernas berättelse år 1884, sid. 160, jemförd med Statskontorets förklaring i samma berättelse, sid. 403, äfven som med statsministerns yttrande i statsrådsprotokollet af den 12 Januari 1885 angående finansplanen, sid. 3, ber jag att rörande denna fond få väcka följande motion.

Kassaförlagsfonden kommer vid innevarande års slut att uppgå till 11,139,207 kr. 27 öre och har till detta belopp blifvit förstärkt från 4,985,638 kr. 27 öre genom de afsättningar, som under åren 1882—1886 till densamma blifvit gjorda. I den finansplan, som blifvit bilagd den till innevarande Riksdag framlemnade Kongl. propositionen angående statsverkets tillstånd och behof, föreslås att till kassaförlagsfonden under nästkommande år skall afsättas ytterligare 431,000 kr., hvarigenom den vid årets slut skulle uppgå till ett belopp af 11,570,207 kr. 27 öre, hvar-

jemte angifves att fonden bör uppbringas till åtminstone 15 millioner kronor.

För min del måste jag likvisst anse fondens vidare förstärkande mindre behöfligt. Sedan år 1874, då statsregleringens öfverskott sista gången tillgodofördes Riksgäldskontoret, har kassaförslagsfonden, såsom af bifogade bilaga delvis framgår, endast en kortare tid, nemligen under de sista månaderna af år 1879 och de första af år 1880, haft behof af så stort belopp, som i nyssnämnda proposition angifves. Och de förhållanden, under hvilka detta skedde, voro af den beskaffenhet, att det med skäl torde kunna antagas att blott ringa sannolikhet förefinnes för deras återkommande, hvadan denna företeelse måste betraktas såsom ett undantag.

I samma mån, som grundskatterna afskrifvas, måste äfven nämnda maximum af 15 millioner minskas med ett motsvarande belopp. Detta måste följaktligen ske redan innevarande år. Och skulle dessa skatter helt och hållet försvinna, minskas maximibeloppet med icke mindre än 6 millioner, för så vidt man får antaga att de ersättas med sådana inkomster, som under finansåret verkligen inlöpa, hvilket ju är troligt.

Emellertid erkännes att det *före* denna totala afskrifning möjligen undantagsvis kan inträffa, att fonden behöfver ett belopp, som ligger mellan de redan befintliga 11 millionerna och de 15, minskade med den första grundskatteafskrifningens belopp. Under senare år har man likvisst kunnat fylla behofvet med de öfverskott på statsinkomsterna, som under föregående år influtit och hvilka blifvit reserverade för ett kommande års statsreglering, vanligtvis dock först trenne år senare, t. ex. 1884 års öfverskott först för 1887 års statsreglering och 1885 års först för 1888 års o. s. v. Den stora försigtighet, med hvilken inkomsterna för nästkommande års statsreglering på senare tider beräknats, innebär en borgen för att dylika öfverskott sannolikt städse skola förefinnas, i hvilket fall ju icke någon ytterligare förstärkning af fonden behöfves.

Men äfven om det mindre troliga inträffade, att brist i fonden det oaktadt undantagsvis skulle förekomma, synes mig denna föga sannolika eventualitet lätteligen kunna mötas på ett vida lämpligare sätt än genom afsättandet af medel, som sålunda beröfvas statsregleringen eller undandragas skattelindringars ävägbringande.

Statskontoret öfverlemnar för närvarande de medel, som det för tillfället icke behöfver använda, mot uppsägning på viss dag eller inom en månad till Riksgäldskontoret, som kan göra medlen för sig fruktbringande. När Riksgäldskontoret sålunda af dessa medel å ena sidan kan draga vinst, förefaller mig vida enklare och beqvämare, att det å andra

sidan iklädes skyldighet att, för händelse af brist i förlagsfonden, af under handen hafvande medel anskaffa det tillfälligtvis felande beloppet mot återbetalningsskyldighet, så fort Statskontoret dertill blir iståndsatt, än att förlagsfonden ytterligare förstärkes, och sålunda betydliga medel undandragas Riksdagens disposition för viktigare ändamål. Jag har för min del alltid ansett olämpligt och stridande mot sunda finansiella grundsatser, att fonder eller kassor bildas för ändamål, som på annat sätt lättare kunna fyllas.

Min mening är således, att inga vidare afsättningar må ske till kassaförlagsfonden, utan att i stället hos Riksgäldskontoret en kredit för Statskontoret öppnas för fyllande af den brist, hvaruti det tillfälligtvis och säkerligen mycket sällan synes kunna råka i afseende på sitt kassaförlag. Enligt hvad jag hört uppgifvas, läser ett dylikt tillvägagående vara vanligt i England och Frankrike. Och hos oss anser jag förhållandena för närvarande vara sådana, att alla medel, som icke oundgängligen behöfvas till statsregleringen, böra disponeras för skattelindringar.

På grund af hvad jag sålunda haft äran anföra, ber jag få föreslå, att Riksdagen måtte besluta:

att den af Kongl. Maj:t under år 1887 föreslagna afsättningen af 431,000 kronor till statsverkets kassaförlagsfond icke må ega rum; äfven som

att, för händelse af framtida brist i denna fond, en kredit till fyllande af det felande beloppet må öppnas för Statskontoret hos Riksgäldskontoret, samt att i öfverensstämmelse dermed sistnämnda kontors reglemente måtte ändras.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1886.

J. Mankell.

Bilaga till J. Mankells motion angående statsverkets kassaförlagsfond.

Uppgift för nedannämnda år å de belopp, som Statskontoret erhållit i kassaförstärkning af Riksgäldskontoret och de kassaöfverskott Statskontoret öfverlemnadt till Riksgäldskontoret för förvaltning och återbetalning inom viss tid.

	År och månad.	Dag.	Statskontorets skuld.	Levereringar		Statskontorets fordran.
				från Riksgäldskontoret.	till Riksgäldskontoret.	
	1878 Jan.	11	1,500,000	1,500,000	—	
	»	31	2,500,000	1,000,000	—	
	Febr.	16	3,000,000	500,000	—	
	»	22	4,500,000	1,500,000	—	
	Mars	26	3,500,000	—	1,000,000	
	April	8	2,000,000	—	1,500,000	
	Juni	1	4,000,000	2,000,000	—	
	»	15	4,500,000	500,000	—	
	»	27	6,500,000	2,000,000	—	
	Juli	11	7,500,000	1,000,000	—	
	Aug.	12	8,500,000	1,000,000	—	
	»	16	9,500,000	1,000,000	—	
	Sept.	28	11,500,000	2,000,000	—	
	Okt.	3	12,000,000	500,000	—	
S:gr				14,500,000	2,500,000	
	1879 Febr.	20	13,000,000	1,000,000	—	
	»	27	14,000,000	1,000,000	—	
	April	15	13,000,000	—	1,000,000	
	Maj	10	12,000,000	—	1,000,000	
	Aug.	1	12,500,000	500,000	—	
	Sept.	12	14,000,000	1,500,000	—	
	Nov.	13	15,589,644	1,589,644	—	
	»	21	16,500,000	910,356	—	
S:gr				6,500,000	2,000,000	

	År och månad.	Dag.	Stats- kontorets skuld.	Levereringar		Stats- kontorets fordran.
				från Riksgälds- kontoret.	till Riksgälds- kontoret.	
S:gr	1880 Mars	30	15,000,000	—	1,500,000	
	April	12	14,000,000	—	1,000,000	
	Maj	3	13,000,000	—	1,000,000	
					—	3,500,000
S:gr	1881 Jan.	5	14,500,000	1,500,000	—	
	Mars	14	13,000,000	—	1,500,000	
	Okt.	17	12,000,000	—	1,000,000	
	»	28	11,000,000	—	1,000,000	
	Nov.	1	10,000,000	—	1,000,000	
	Dec.	7	9,000,000	—	1,000,000	
	»	27	8,000,000	—	1,000,000	
					1,500,000	6,500,000
S:gr	1882 Jan.	5	9,000,000	1,000,000	—	
	Mars	21	7,000,000	—	2,000,000	
	April	4	5,000,000	—	2,000,000	
	»	18	3,000,000	—	2,000,000	
	Juni	9	4,000,000	1,000,000	—	
	Juli	7	5,000,000	1,000,000	—	
	Okt.	31	3,500,000	—	1,500,000	
	Nov.	21	2,000,000	—	1,500,000	
»	28	1,500,000	—	500,000		
				3,000,000	9,500,000	
S:gr	1883 Jan.	2	3,000,000	1,500,000	—	—
	Mars	20	—	—	3,000,000	—
	April	3	—	—	2,000,000	2,000,000
	»	24	—	—	1,000,000	3,000,000
	Juli	24	—	1,000,000	—	2,000,000
	Aug.	15	—	1,000,000	—	1,000,000
	Sept.	15	—	1,000,000	—	—
	Transport	—	3,000,000	4,500,000	6,000,000	8,000,000

	År och månad.	Dag.	Stats- kontorets skuld.	Levereringar		Stats- kontorets fordran.
				från Riksgälds- kontoret.	till Riksgälds- kontoret.	
	Transport		3,000,000	4,500,000	6,000,000	8,000,000
	1883 Sept.....	25	—	—	500,000	500,000
	Okt.....	2	—	—	500,000	1,000,000
	»	16	—	—	1,000,000	2,000,000
	»	30	—	—	1,000,000	3,000,000
	Nov.....	6	—	—	1,000,000	4,000,000
	Dec.....	12	—	—	1,000,000	5,000,000
S:gr				4,500,000	11,000,000	
	1884 Jan.....	2	—	1,500,000	—	3,500,000
	»	30	—	1,000,000	—	2,500,000
	Mars	26	—	—	2,000,000	4,500,000
	Maj.....	7	—	—	1,500,000	6,000,000
	Juni	26	—	1,000,000	—	5,000,000
	Aug.....	16	—	2,000,000	—	3,000,000
	Okt.....	7	—	—	2,000,000	5,000,000
	»	21	—	—	1,000,000	6,000,000
	»	28	—	—	900,000	6,900,000
	Nov.....	18	—	—	1,000,000	7,900,000
S:gr				5,500,000	8,400,000	

RÄTTELSER

i motionen N:o 24.

Sid. 7, rad. 4 och 5 nedifrån *står:* och s. k. medelskolor,
läs: eller s. k. mellanskolor,
» » » 3 » *står:* dessa angående.
läs: dessangående.
